

ního soudu ve Vyškově. Rozsudkem okresního soudu trestního v Brně ze dne 12. srpna 1924 byl tudíž porušen zákon, a to trestní řád v zákazu opětného stíhání téže osoby pro týž trestný čin. Pokud však jde o odsouzení obžalované Libuše P-ové, byl rozsudkem porušen trestní zákon v ustanoveních §§ů 237 a 269 a). § 237 tr. zák. stanoví, že potrestání trestných činů dítek nepřekročivších 10. rok věku svého má býti přenecháno domácímu pokárání, že však trestné činy nedospělých od počínajícího 11. až do dokončeného 14. roku mají býti trestány jako přestupky, jde-li o činy, jež nelze pachateli jen pro jeho nedospělost přičítati za zločiny. Upravuje-li pak § 269 a) tr. zák. skutkovou podstatu přestupku nedospělých, dovolává se výslovně §u 237 tr. zák., má při tom zřejmě na mysli pouze trestné činy vykonané osobami ve věku od počínajícího 11. až do dokončeného 14. roku. Obžalovaná Libuše P-ová narodila se, jak rozsudek okresního soudu trestního v Brně v souhlase s výtahem z matriky zjišťuje, dne 24. listopadu 1913. Byla tedy odsouzena pro přestupek nedospělých podle §u 269 a) tr. zák., ač jí v době, kdy čin spáchala, t. j. dne 27. září 1923, nebylo ještě ani 10 let. Za tohoto stavu věci bylo zmateční stížnosti generální prokuratury podle §u 33 tr. ř. na záštitu zákona po rozumu ustanovení §§ů 292 a 479 tr. ř. vyhověti a uznati tak, jak se stalo.

Čís. 2452.

Jestliže byli někteří z účastníků téže rvačky (§ 411 tr. zák.) slyšeni jako svědci v řízení proti jiným účastníkům odděleně konaném, jde formálně sice o svědectví, materiálně však o výpověď podezřelých, nepodléhající sankci §u 199 a) tr. zák.; nezáleží na tom, že poučení byvše podle §u 153 tr. ř. nevzdali se svědectví.

(Rozh. ze dne 26. srpna 1926, Zm I 904/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných Josefa B-a st., Josefa B-a ml. do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 5. listopadu 1925, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem podvodu podle §§ů 197 a 199 a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a sprostil obžalované podle §u 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro zločin podvodu podle §§ů 197, 199 a) tr. zák., spáchaný prý tím, že oba dne 20. února 1925 před okresním soudem v Jičíně v trestní věci proti Josefu A-ovi pro přestupek podle §u 411 tr. zák. křivé svědectví vydali a tímto lstivým jednáním uvedli soud v omyl, kterým stát na svém právu spravedlnost vykonávati, škodu utrpěti měl, mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost Josefa B-a st. a Josefa B-a ml. uplatňuje zmatek podle §u 281 čís. 9 písm. a) tr. ř. v tom směru, že zlý úmysl nebyl obžalovaným prokázán a že v rozsudku nejsou uvedeny okolnosti, z nichž

nalézací soud má jejich zlý úmysl za prokázaný. Podrobně namítá zmateční stížnost, uplatňujíc zmatek ten, že obžalovaní byli při hlavním přelíčení ze dne 20. února 1923 u okresního soudu v Jičíně vyslýcháni za jednoho a téhož hlavního přelíčení pod jedním i jako obvinění i jako svědci, že tudíž nemohli při nejlepší vůli rozlišiti přesně, kam až sahá jejich výpověď jako obžalovaných a kde počíná jejich výpověď jako svědků, dále že mezi jejich výpověďmi a výpověďmi ostatních svědků jsou pouze nepatrné odchylky v podrobnostech, vysvětlitelné rychlým průběhem výstupu a rozčilením obžalovaných přivoděných autosugescí. Z protokolu o hlavním přelíčení ze dne 20. února 1925 je zřejmo, že při tomto přelíčení, konaném v trestní věci proti Josefu A-ovi a Julii A-ové pro přestupek podle Šu 411 tr. zák., spáchaný na Josefu B-ovi starším a Josefu B-ovi ml. byli tito vyslýcháni jako svědci a že byli před svým výslechem napomenuti jako svědci, by mluvili pravdu. Téhož dne, 20. února 1925, konalo se však u okresního soudu v Jičíně také hlavní přelíčení v trestní věci proti obžalovaným Josefu B-ovi st. a ml. pro přestupky podle §§ 411 a 468 tr. zák. spáchané jimi podle obžaloby rovněž dne 8. listopadu 1924 a při téže příležitosti na Josefu A-ovi a na Julii A-ové. Obě tato líčení konala se odděleně a byli tam slyšeni Josef A. a Julie A-ová jako obžalovaní a Jos. B. st. a Jos. B. ml. jako svědci a tu Josef B. st. a Josef B. ml. jako obžalovaní a Josef A. a Julie A-ová jako svědci.

V tom však spočívalo pochybení okresního soudu v Jičíně. Jak ze spisů a napadeného rozsudku vidno, jednalo se o tělesná poškození při rvačce, totiž o čin, z něhož byli podezříváni Josef A. a Julie A-ová s jedné strany, právě tak jako Josef B. st. a ml. s druhé strany a mělo proto býti jednáno proti všem jako obviněným společně a měli býti vyslýcháni všichni jako obvinění. Jednalo se o rvačku po rozumu Šu 411 tr. zák. a tu podle jasného znění Šu 411 tr. zák. jsou všichni účastníci rvačky obviněnými a mělo se po rozumu Šu 56 tr. ř. konati proti všem účastníkům této rvačky jediné společné přelíčení, čemuž na závadu nebylo, že B. st. a ml. byli též obviňováni z přestupku podle Šu 468 tr. zák., neboť ten souvisel těsně s obviněním pro § 411 tr. zák. s celým dějem, takže by nebylo bývalo lze ani podle Šu 57 tr. ř. trestní řízení ohledně tohoto přestupku vyloučiti. Při takovém správném projednání věci nebylo by pak došlo k pochybnostem zmateční stížností zdůrazněným, že prý stěžovatelé nebyli s to poznati, kdy jsou vyslýcháni jako svědci a kdy jako obvinění. Měli býti správně vyslýcháni jako obvinění a neodpovídá proto jich seznání pojmu svědectví. Jakmile tedy bylo patrné, že Josef B. st. a Josef B. ml. byli spoluvinníky, nebyl způsob výslechu jejich jako svědků na místě, ježto to, co formelně se zdálo býti výpovědí svědeckou, bylo materielně jen obhajobou a zodpovídáním se obviněných. Tento názor dochází opory v zásadě Šu 202 tr. ř., podle níž vinník dostavší se do rozporu mezi právem obviněného a povinností svědeckou, nesmí nijakými prostředky donucován býti k tomu, by vypovídal pravdu, když by tím sebe sama usvědčoval z viny. Opačné stanovisko by znamenalo vlastně obcházení tohoto zákonného ustanovení. Z toho plyne, že výpovědi Josefa B-a st. a ml. jako svědků, při nichž se dostali do rozporu buď mluvit pravdu a býti trestáni pro přestupek

podle Šu 411 tr. zák., nebo nemluvíti pravdu a býti pak stíhání pro zločin křivého svědectví, neodpovídají pojmu »svědectví«, podléhajícího trestní sankci Šu 199 a) tr. zák. a nespočívá proto v jich jednání skutková podstata zločinu křivého svědectví. Na věci nemění ničeho, že oba stěžovatelé byli při svědeckém výsledku poučeni podle Šu 153 tr. ř. a mohli se vzdátí výpovědi, neboť jednak obrací na se svědek použitím dobrodiní Šu 153 tr. ř. podezření, jednak je přiznání tohoto dobrodiní ponecháno v mnoha směrech uvážení soudcovskému a ostatně předpis ten vztahuje se na svědky, jimiž stěžovatelé sice byli formálně, nikoli však materiálně, jelikož vzhledem k tomu, že trestní řízení proti nim pro přestupek podle Šu 411 tr. zák. nebylo ještě právoplatně ukončeno, byli z tohoto trestného činu objektivně podezřelými. (Viz rozhodnutí Sb. n. s. č. 1785, a j.). Je tudíž v tomto směru ohledně Josefa B-a st. a ml. zmatek podle Šu 281 čís. 9 písm. a) tr. ř. opodstatněn. Bylo proto zmateční stížnosti vyhověti a uznati právem, že Josef B. st. a Josef B. ml. se podle Šu 259 čís. 3 tr. ř. sprostují z obžaloby pro zločin podvodu křivým svědectvím podle §§ 197, 199 a) tr. zák.

Čís. 2453.

Ani zákon ze dne 26. dubna 1923, čís. 85 sb. z. a n. nevztahuje se na byty, které se teprve po jeho působnosti poprvé pronajímají.

Subjektivní skutková podstata Šu 8 lichevního zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. vyžaduje, by pachatel požadoval zřejmě přemrštěné částky, využívaje tak úmyslně mimořádných poměrů vyvolaných válkou a by si byl vědom toho, že požaduje (dává si poskytovat) částky zřejmě přemrštěné.

(Rozh. ze dne 26. srpna 1926, Zm I 339/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudkem okresního soudu v Ústí n. L. ze dne 13. ledna 1925, jímž byla obžalovaná uznána vinnou přestupkem Šu 8 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. a zákona ze dne 25. dubna 1924, čís. 80 sb. z. a n., jakož i potvrzujícím jej rozsudkem krajského jako odvolacího soudu v Litoměřicích ze dne 20. října 1925 byl porušen zákon v ustanovení Šu 8 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. a zákona ze dne 25. dubna 1924, čís. 80 sb. z. a n. Oba rozsudky se zrušují jako zmatečné a soudu prvé stolice se ukládá, by věc znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Rozsudkem okresního soudu v Ústí n. L. ze dne 13. ledna 1925 byla obžalovaná uznána vinnou přestupkem Šu 8 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. a zákona ze dne 25. dubna 1924, čís. 80 sb. z. a n., jehož se dopustila tím, že v září 1923 ve V. požadovala po případě dala si poskytnouti jako nájemné ze 2 bytů opatřených nábytkem částky